

Beschermt groene monumenten

Beleidsplan Nederlandse Tuinenstichting 2017 - 2021

0. Inhoudsopgave

1. Inleiding	2
2. Huidige invulling van de missie	4
3. SWOT analyse	6
4. Overkoepelende doelstellingen en plannen voor 2017-2021	8
5. Reguliere activiteiten per onderwerp / per commissie / organisatie	14
6. Marketing en Communicatie	18
7. Gebruikte fondsenwervingsmethodes, verhouding wervingskosten en inkomsten uit werving, verhouding besteding aan doelstelling, werving baten en beheer / administratie, besteding aan hoofddoelstelling	19
Bijlage1: Positionering NTs ten opzichte van vergelijkbare organisaties	21
Bijlage 2. Behaalde resultaten over de afgelopen jaren (2014-2016)	26

N.B. Dit beleidsplan bestrijkt een vijf-jarige periode. Medio 2019 is dit plan op hoofdlijnen geëvalueerd door het Algemeen Bestuur van de NTs. Daar waar het DB van de NTs constateert dat het beleidsplan een aanpassing behoeft, staat dit gemarkeerd.

1. Inleiding

Missie

De Nederlandse Tuinenstichting (verder afgekort tot NTs), opgericht in 1980, streeft naar de instandhouding van tuinen en parken die van belang zijn door vormgeving, beplanting, cultuurhistorische waarde, ligging en ensemblewaarde in samenhang met gebouwe of andere objecten.

Centraal staan: instandhouding, herstel, beheer, voorlichting en kennisoverdracht.

De NTs streeft tevens naar breed maatschappelijk draagvlak voor parken en tuinen in het algemeen

De NTs fungeert als 'trait d'union' tussen professionals en het geïnteresseerde publiek.

Concretisering van de missie

In algemene zin streeft de NTs naar

- *Instandhouding van,*
- *draagvlakverbreding voor,*
- *betrokkenheid bij,*
- *kennisvermeerdering met betrekking tot*

bijzondere parken en tuinen.

Dit willen we oplossen:

In ons land gaat steeds meer groene ruimte verloren. Uniek groen staat onder druk vanwege bouwplannen, geldgebrek of het ontbreken van adequate kennis. Vaak gaat het om landgoederen, stedelijk groen en bijzondere tuinen en parken; onvervangbaar groen dat wordt bedreigd. En dat terwijl recent wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen hoe belangrijk een groene leefomgeving is voor het welzijn van mensen.

Dit willen we bereiken:

De NTs wil nu en in de toekomst nog meer groen erfgoed behouden en koesteren, kennis en enthousiasme hierover delen en tuinbezoek stimuleren.

Zo bereiken we ons doel:

- Bescherming en instandhouding van hedendaagse en historische buitenplaatsen, bijzondere parken, tuinen en stedelijk groen;
- Expertise ter beschikking stellen aan overheden en particulieren;
- Kennis en bewustzijn vergroten ten aanzien van groen cultureel erfgoed;
- Onderzoek doen naar tuin- en landschapsarchitecten en daarover publiceren;
- Kennisuitwisseling door openstellen van tuinen van donateurs voor donateurs.

Dit is waar we trots op zijn:

Dat we door het samenstellen en uitbrengen van de Open Tuinengids veel waardevolle tuinen opengesteld hebben voor een breed publiek.

Waarom dit nieuwe beleidsplan?

Het vorige beleidsplan liep in 2016 af. In dit nieuwe plan kijken we terug op de periode 2014-2016 en kijken we vooruit naar 2017-2021. De grote lijnen die in 2014 zijn vastgelegd, zetten we door. Dit nieuwe plan staat dan ook in het kader van de voortzetting van het beleid van de afgelopen periode. De behaalde resultaten in de periode 2014-2016 staan in de bijlage.

Wat alle betrokkenen bij de NTs bindt, is duidelijk: de passie voor mooi vormgegeven tuinen en parken, die vaak deel uitmaken van een lange cultuurhistorische traditie, en de wens om 'vormgegeven groen' te koesteren en te bewaren en kennis hierover verder te verspreiden. In ons streven om uniek groen erfgoed in stand te houden, voelen we ons verbonden met diverse collega-organisaties en met onze achterban: donateurs en andere 'stakeholders'.

De komende jaren gaan we door met waar we al decennia lang mee bezig zijn: bescherming, instandhouding, herstel, beheer, voorlichting en kennisoverdracht van en over bijzondere tuinen en parken. We streven naar het creëren van een breed maatschappelijk draagvlak voor de instandhouding van bestaand tuinhistorisch erfgoed. In dit beleidsplan wordt ruim aandacht besteed aan de activiteiten die we ontplooiën en de plannen die we voor de komende jaren hebben om die activiteiten voort te zetten en waar nodig en mogelijk uit te breiden en te vernieuwen.

2. Huidige invulling van de missie

De manier waarop de NTs momenteel de missie uitdraagt bestaat uit twee belangrijke pijlers:

1. Bescherming, instandhouding, lobby

Bij bescherming en in stand houden van groen erfgoed is met name de Monumentencommissie (MC) van de NTs betrokken. De MC geeft onafhankelijk advies aan particulieren, instellingen en overheden met betrekking tot de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van groen erfgoed in de breedste zin des woords. Zij entameert ook onderzoek naar historische en hedendaagse tuinen, parken en cultuurhistorische landschappen en hun ontwerpers en beheerders. Ook de bescherming van bijzonder en/of kenmerkend plantensortiment vormt een speerpunt. Haar leden en rapporteurs zijn actief betrokken bij de projecten.

De Monumentencommissie heeft tevens een monitorfunctie: het signaleren van problemen in het behoud en beheer van historische en actuele tuinen, parken en cultuurhistorische landschappen, het mobiliseren van overheden en de publieke opinie zodra dit groen in de knel dreigt te geraken. Deze activiteit betreft in sommige gevallen particuliere tuinen, maar richt zich ook op landgoederen, buitenplaatsen, landgoedbiotopen en openbaar groen, zoals bijvoorbeeld stadsparken, begraafplaatsen, singels.

Naar aanleiding van meldingen vanuit 'het veld', bezorgde burgers, actievoerende groepen, alerte donateurs, komt de Monumentencommissie (MC) in actie. Zij onderzoekt welke hulp geboden is, die kan variëren van een informatief telefoongesprek tot een jarenlange begeleiding van projecten. Daarin wordt zij bijgestaan door deskundige provinciale rapporteurs, studenten van instellingen voor (historische) tuinarchitectuur en het bureau van de NTs. Verslag van haar activiteiten wordt gedaan via deze website, in het Tuinjournaal en jaarlijks in het MC-jaarverslag

[Noot DB, 2019: in 2019 is de naam van de monumentencommissie gewijzigd in Commissie Groen Erfgoed; voor de consistentie continueren wij in dit beleidsplan de naam Monumentencommissie].

2. Voorlichting, kennisoverdracht, streven naar meer betrokkenheid en draagvlak bij een breed publiek

Naast de actieve inzet van de Monumentencommissie voor bescherming, instandhouding en ontwikkeling van groen erfgoed wordt de missie van de NTs ook uitgevoerd door activiteiten die betrekking hebben op voorlichting, kennisoverdracht, en het vergroten van betrokkenheid en draagvlak met betrekking tot groen cultureel erfgoed.

[Noot DB, 2019: nadat deze taken 2017 en 2018 door verschillende commissies is uitgevoerd, heeft de NTs de publiciteit op een centrale plaats neergelegd: het bureau ondersteund door de vice-voorzitter van het bestuur]. Uiteraard blijven de commissie Groen Erfgoed, Open Tuinencommissie en Commissie Sociaal Tuinieren wel verantwoordelijk voor het aandragen van content].

De activiteiten die hiermee samenhangen, zijn:

- de jaarlijkse publicatie van de Open Tuinen Gids
- de organisatie van regionale bijeenkomsten van Open Tuin Eigenaren
- opsporen van mooie nieuwe tuinen die niet op de hoogte zijn van het bestaan van de NTs
- de uitgave van het Tuinjournaal, 4x per jaar [Noot DB, 2019: sinds 2019 verschijnt het Tuinjournaal 2x per jaar]
- de organisatie van excursies
- de publicatie van studies over tuin- en landschapsarchitectuur
- de organisatie van speciale evenementen en projecten
- de organisatie van het Sociaal Tuinieren programma [Noot DB, 2019: sinds 2018 is een speciale commissie opgericht die verantwoordelijk is voor het Sociaal Tuinieren programma].
- informatievoorziening en -uitwisseling via de website, Twitter, LinkedIn en Facebook

3. SWOT analyse

Sterke punten NTs	Zwakke punten NTs
<ul style="list-style-type: none">- veel deskundigheid op het gebied van groen erfgoed in huis, zowel bij het bestuur, als bij de commissies en de adviseurs groen erfgoed;- in staat planologische procedures te helpen winnen;- in staat om aansprekende projecten op te zetten met bijbehorende financiering;- advies wordt gewaardeerd;- gewaardeerde publicaties en excursies van hoge kwaliteit;- goede, veelbezochte website;- weet vrijwilligers te motiveren;- heeft een groot aantal vrijwilligers, actief binnen de NTs, met veel deskundigheid, trouw en inzet;- groeiend bereik via social media en aanwezigheid op beurzen.- onafhankelijkheid	<ul style="list-style-type: none">- onvoldoende naamsbekendheid- het aantal donateurs stagneert. Er is te weinig groei. Er worden nog weinig nieuwe doelgroepen aangesproken. Het is nodig hier actief beleid op te ontwikkelen zodat het aantal donateurs gaat groeien. Dit t.b.v. financiële situatie en politieke 'massa'.

Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> - (groen) erfgoed is in; - steeds meer wetenschappelijk onderzoek wijst uit dat werken en wandelen in parken en tuinen goed zijn voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid; - Als tegenhanger op een 'faste' levensstijl wint 'slow' aan belangstelling. Daarin passen natuur / ecologisch / ambachtelijk. Elementen die passen binnen onze doelstellingen. - parken en tuinen dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit; - parken en tuinen dragen bij aan de economische ontwikkeling van het gebied waar ze in liggen (maar profiteren daar helaas zelf meestal niet rechtstreeks van); 	<ul style="list-style-type: none"> - er is bij veel overheden en eigenaren weinig kennis van groen erfgoed; - het ontwerp van de nieuwe Omgevingswet biedt weinig mogelijkheden voor het voeren van bezwaarprocedures; - gemeenten zijn steeds minder in staat om rijksmonumenten, door het Rijk aangewezen beschermde stads- en dorpsgezichten en archeologie te beschermen. Vooral de kennis en de toezicht en handhaving ontbreken. - mensen verbinden zich vaak niet meer langjarig aan een club; - Verstening van tuinen neemt alarmerend toe, veel jonge mensen tuinieren niet meer

N.B. Wat hierboven als een bedreiging wordt genoemd, kan soms ook juist als een kans voor de NTs worden gezien. Zoals het punt dat er bij overheden weinig kennis is van groen erfgoed. Dit kunnen we ombuigen door ons als NTs kenbaar te maken. Bijvoorbeeld door folders naar gemeentes te sturen, of lezingen of cursussen aan te bieden aan overheden. Wat betreft de Omgevingswet: onderdeel van deze wet is dat initiatiefnemers al in een vroeg stadium met belanghebbenden moeten overleggen over hun plannen. Ook hier kan en moet de NTs zich kenbaar maken en als partij op kunnen treden. De NTs moet met name de komende tijd aan de naamsbekendheid werken en zich profileren als een stichting waar veel kennis aanwezig is waardoor we als belanghebbende sneller naar voren kunnen treden en men ons inschakelt als onafhankelijke kennispartij.

Analyse positie NTs t.o.v. vergelijkbare organisaties

De NTs is de enige organisatie in Nederland die zowel opkomt voor bedreigd groen erfgoed, als publicaties uitgeeft, als excursies en bijeenkomsten organiseert, als kennisuitwisseling en onderzoek stimuleert, als gekeurde open tuinen ontsluit in de OTG en open tuinen organiseert. Een feit is, dat de werkzaamheden van de NTs worden uitgevoerd door een grote groep trouwe vrijwilligers, dat zij dat met hart en ziel en met veel kwaliteitsbesef doen, dat hun activiteiten zeer gewaardeerd worden door de achterban van de NTs en dat het imago van de NTs bij donateurs, collega-organisaties, vermogensfondsen en andere stakeholders positief is.

De NTs richt zich niet alleen op de professionele wereld wat groen erfgoed betreft, maar ook juist het belangstellende publiek. Zie verder de bijlage voor een uitgebreid vergelijkingsschema NTs - vergelijkbare organisaties.

4. Overkoepelende doelstellingen en plannen voor 2017 - 2021

Naast de hierboven beschreven SWOT analyse beschikt de NTs eind 2016 over drie elementen voor de bepaling van de toekomstige koers:

- a. De enquête die in 2016 onder donateurs werd gehouden
- b. De uitkomsten van de jaarlijkse Beleidsdag die november 2016 werd gehouden
- c. Het door het bestuur vastgestelde doelstellingen

De resultaten van de enquête (zie hieronder bij a.) zijn met de diverse commissies gedeeld, en tijdens de Beleidsdag eind november 2016 besproken met een brede delegatie van NTs betrokkenen. Uit dit alles heeft de Commissie Beleid de volgende speerpunten voor de komende jaren gedestilleerd:

Werken aan inhoud

1. Instandhouding groen erfgoed: Eén of meerdere in het oog springende projecten vinden, waarmee we ons als NTs de komende jaren kunnen profileren.
2. Innovatieve projecten ontwikkelen die aansluiten bij wat er in het kader van groen in de maatschappij speelt
3. Regionaal samenwerken

Werken aan randvoorwaarden

4. Financiële situatie NTs structureel verbeteren, o.a. fundraisingsacties opzetten

a. Uitkomsten enquête onder donateurs

In 2016 heeft de Nederlandse Tuinenstichting een enquête gehouden onder donateurs en andere betrokkenen. Het bestuur wilde graag weten wat onze donateurs belangrijk vinden en wat niet, wat ze goed vinden gaan en wat beter kan, en hoe volgens onze achterban moet worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen.

De enquête is door enkele honderden mensen ingevuld en geeft dus een representatief beeld van hoe onze achterban over de NTs denkt.

Over onze donateurs

Opvallend is, dat de meeste mensen die de enquête hebben ingevuld boven de 50 zijn: 34% van de respondenten is tussen de 50 en de 65 jaar, 60 % is boven de 65. Het merendeel van onze achterban is vrouw: 73%, tegen 27 % mannen.

De achtergrond met betrekking tot tuinen, parken, openbaar groen en groen historisch erfgoed van degenen die de enquête hebben ingevuld is heel divers. De overgrote meerderheid is ofwel liefhebber van bijzondere tuinen (74%) en/of tuineigenaar (80%), 13% is professioneel werkzaam in het groen, 12% woont in de stad en vindt openbare parken belangrijk, en 44% (een opvallend hoog percentage) is lid van een tuinclub.

We hebben een trouwe schare donateurs: 42% is langer dan 10 jaar donateur, en 21 % is al tussen de 5 en 10 jaar donateur.

De belangrijkste reden om donateur te zijn van de Nederlandse Tuinenstichting is voor 47% 'het ondersteunen van de missie: opkomen voor groen cultureel erfgoed, behoud bijzondere tuinen en parken', en voor 28% 'De Open Tuinen Gids'. Verder werd nog genoemd 'Het feit dat de NTs kennis verspreidt over bijzondere tuinen, parken en landgoederen' (14%).

Waar moet de NTs zich op richten in de toekomst?

Op de vraag, of de aandacht van de NTs vooral gericht moet blijven op de instandhouding van groen cultureel erfgoed, of op innovatieve groene projecten, of beide, antwoordde de overgrote meerderheid (74%) dat wij beide moeten doen. Dat is voor ons een heel duidelijk teken dat wij zowel onze traditionele activiteiten moeten blijven uitvoeren, als innovatie een plek geven in onze activiteiten.

We hebben onze donateurs ook gevraagd bij welke actuele maatschappelijke onderwerpen de NTs zou moeten aansluiten. Hoog scoorden 'Grottere bedreiging groen erfgoed door nieuwe wetgeving signaleren en zoeken naar oplossingen' (72%), 'Verstening en betegeling tuinen tegengaan (61,5%)' en 'Gemeentelijke bezuinigingen op groen signaleren en zoeken naar oplossingen' (61%). Dit zijn onderwerpen die hoog op onze agenda staan.

Het aanbod uitbreiden - moet de NTs dat doen en zo ja, hoe? Veel mensen vinden dat we vaker inhoudelijke bijeenkomsten zouden moeten organiseren (lezingen en workshops): 50%. Ook hoog scoorden 'het organiseren van cursussen (tuininrichting, ontwerp, beplantingsplannen, onderzoek, groen erfgoed, tuinhistorie)' (41%) en 'meer aandacht besteden aan hedendaagse tuinarchitecten en -ontwerpers (47%).

Enthousiasme over Tuinjournaal, Open Tuinen Gids

De meeste respondenten waren enthousiast over het Tuinjournaal (90%) en de Open Tuinen Gids. Wel wensen veel van onze donateurs (22%) naast de gedrukte Gids een digitale app voor op iPhone of iPad. Inmiddels is een interactieve tuinenkaart

gerealiseerd; deze kan benaderd worden via iPhone en iPad. 14% zegt zonder de Gids waarschijnlijk geen donateur te willen blijven.

Veel donateurs hebben geen duidelijk beeld van wat de Monumentencommissie doet

Uit de enquête blijkt tenslotte dat veel donateurs geen duidelijk beeld hebben van wat de Monumentencommissie precies doet: 28%.

b. Input Beleidsdag 2016

Tijdens de Beleidsdag 2016 zijn de hierboven genoemde doelstellingen voor de komende beleidsperiode door de aanwezige commissieleden goedgekeurd. Tevens werden diverse ideeën/ nieuwe ontwikkelingen die al gaande zijn besproken om deze (en andere, met de SWOT analyse samenhangende) doelstellingen verder vorm te geven.

De input vanuit de beleidsdag is verwerkt in de te realiseren inspanningen in het programmamanagement schema (Doelen Inspanningen Netwerk) hieronder.

c. De door het bestuur vastgestelde doelstellingen

De doelstellingen die we in dit Beleidsplan formuleren, zijn uiteindelijk bedoeld om de reguliere activiteiten van de NTs, die in ons uitvoerende beleid centraal staan (zie hoofdstuk 2, huidige invulling van de missie), in de toekomst te borgen én beter aan te laten sluiten bij de maatschappelijke actualiteit.

De volgende 3 compacte strategische doelen (aansluitend op de eerder aan de beleidsdag voorgelegde doelen) zijn door het bestuur van de NTs vastgesteld in de bestuursvergadering van 6 februari 2017:

- Meer (regionale) impact voor groen cultureel erfgoed
- Meer inkomsten en inkomstendiversificatie
- Meer aansluiting bij wat er rond groen in de samenleving speelt

[Noot DB, 2019: Sinds 2017 zijn alle inspanningen vooral gericht geweest op het up-to-standard brengen van het bureau, publiciteit en het verbeteren van de procesflow van de productie voor de open tuinen gids.]

Najaar 2016 zijn de volgende SMART doelstellingen vastgesteld:

SMART doelstelling	Eindverantwoordelijk voor uitvoering	Stand van zaken medio 2019
In alle regio's een samenwerkende groep actieve NTs-sers actief in 2019; 1 of 2 concrete regionale acties ontwikkeld	<i>Ysk Vondeling en het Hoofd Bureau</i>	<i>Door ziekte en wisseling van het Hoofd Bureau is deze doelstelling alleen in Noord-Nederland gerealiseerd.</i>
Jaarlijkse kosten hoofdredacteur Tuinjournaal € 8000 terugverdiend uit inkomsten advertenties e.d.	<i>Leonore Pulleman, Hoofd Bureau en Lara de Graaf</i>	<i>Er is voor een andere weg gekozen: er is een andere hoofdredacteur, en om de kosten te drukken komt het Tuinjournaal nu nog maar 2x per jaar uit.</i>
Pakket van maatregelen ontwikkeld om legaten binnen te kunnen halen in 2019	<i>Gea</i>	<i>Nog in ontwikkeling</i>
3000 donateurs in 2021	<i>Carien van Boxtel, Lara de Graaf en een nog te werven stagiaire</i>	<i>Carien van Boxtel heeft inmiddels het bestuur verlaten. Het aantal donateurs is in 2019 met 60 gestegen.</i>
€ 20.000 per jaar binnenhalen uit andere inkomsten dan donateurs voor exploitatie NTs	<i>Annemiek Tromp en Hoofd Bureau</i>	<i>Dit is nog niet van de grond gekomen.</i>
Plan ontwikkeld waarmee Sociaal Tuinieren landelijk kan worden uitgerold in 2019	<i>Robertien Aberson en Suzanne Kooij</i>	<i>De online methodiek is gereed, samen met Stichting Present Landelijk is een plan voor landelijke uitrol in voorbereiding, de fondsaanvraag wordt momenteel voorbereid.</i>
3 themadagen organiseren en 1 wat groter congres tot en met 2019	<i>Geeskeliën Wolters met een nog nader aan te duiden vrijwilliger</i>	

1 concrete succesvolle actie rond verwaarloosd openbaar groen in 2019	<i>Geeskeliën Wolters met een nog nader aan te duiden vrijwilliger</i>	
---	--	--

In 2018 heeft het bestuur van de Tuinenstichting geconstateerd dat de NTs met grotendeels vrijwilligers, lastig projectmatig kan werken. Daarom heeft het bestuur in een korte paper de doelstellingen en de daarbij behorende organisatie simpel, duidelijk en krachtig omschreven. De samenhang tussen de 4 "werkcommissies" is enthousiasmerend beschreven, alsmede hun mandaat. Elke werkcommissie krijgt een stimuleringspotje en een budget. Het bestuur heeft een expliciet dienende rol, met uitzondering van de publiciteit waar het bestuur het exclusieve mandaat heeft. Het hoofd van het bureau is expliciet geworven met competentie: effectieve publiciteit.

Toelichting SMART doelstellingen

Voor de realisatie van elke SMART doelstelling zijn één of meerdere hieronder genoemde inspanningen in voorbereiding. Deze inspanningen worden vastgelegd in aparte actieplannen, met mijlpalen en concrete planningen. Dit zijn 'levende documenten' die door het bureau van de NTs worden beheerd en die voor elke bestuursvergadering zullen worden bijgewerkt, zodat het bestuur de voortgang kan monitoren en in kan grijpen waar nodig.

Actieplan binnen halen legaten ontwikkelen en uitvoeren

Eindverantwoordelijk: Gea de Groot

De huidige folder 'schenken en nalaten' is achterhaald en dient te worden vernieuwd. Daarnaast dient een actieplan ontwikkeld te worden om de NTs in staat te stellen, meer legaten en nalatenschappen binnen te halen.

Werving donateurs, bedrijfsdonateurs en adverteerders intensiveren

Eindverantwoordelijk: Vice-voorzitter en Hoofd Bureau

Het aantal donateurs is de afgelopen 3 jaar grofweg gelijk gebleven. Om alle activiteiten die de NTs vanuit haar missie uitvoert te kunnen blijven voortzetten, is een stijging van donateurs en een stijging van inkomsten vanuit bedrijfsdonateurs en advertenties noodzakelijk.

Bij het werven van donateurs en bedrijfsdonateurs onder nieuwe 'natuurlijke' doelgroepen denken we aan tuinliefhebbers in alle soorten en maten:

- 'het veld' van professionals (in spe) die in mindere of meerdere mate reeds bekend met of gelieerd zijn aan de NTs. tuinarchitecten, tuinontwerpers, kwekers, tuinbazen, onderzoekers, studenten van bijvoorbeeld HAS of Larenstein
- bezoekers van de Open Tuinen, hortussen, botanica, e.d.
- afnemers van kwekerijen 'consumenten' donateurs
- belangstellend publiek met een affiniteit voor groen, tuinieren, ecologie, stadsnatuur en -tuinen ('urban gardening' en 'community gardens', groene schoolpleinen e.d.
- actievoerders voor behoud van groene culturele waarden
- liefhebbers van mooie tuinen of van kwalitatief hoogwaardige tuinen

Uitvoeren voor de landelijke uitrol van Sociaal Tuinieren

Er komen vanuit heel Nederland verzoeken voor ondersteuning om lokaal Sociaal Tuinieren projecten op te zetten. Momenteel is er nog geen goede overdrachtsprocedure ontwikkeld om deze ondersteuning vanuit de NTs structureel mogelijk te maken. Bestuurslid Robertien Aberson en vrijwilliger Suzanne Kooij zijn gezamenlijk bezig een 'blended learning' (combinatie van online en offline informatieoverdracht, met webinars, white papers, etc) programma te ontwikkelen dat mogelijk maakt om het format dat in Amsterdam succesvol draait, overal in Nederland te kunnen overdragen en zo veel meer Sociaal Tuinieren projecten te helpen realiseren.

[Noot DB, 2019: In overleg met Stichting Present Nederland wordt medio 2019 een project ontwikkeld om Sociaal Tuinieren landelijk te gaan verbreden.]

Organisatie themadagen en congres/symposium

Uit de in 2016 gehouden enquête kwam naar voren, dat er bij onze donateurs behoefte bestaat aan meer inhoudelijke programma's. Voor de komende periode (tot en met 2019) is als SMART doelstelling bepaald, dat 3 themadagen georganiseerd zullen worden en 1 groter congres. De eerste themadagen staan najaar 2017 al gepland: één rond tuinen in het interbellum, en een door de NTs in samenwerking met het Prins Bernhard Cultuurfonds en de stichting Kastelen, Buitenplaatsen en Landgoederen georganiseerde middag rond het onderwerp 'Rentmeesterschap' van de tuinen en parken rondom kastelen, buitenplaatsen en landgoederen. Verschillende inzichten hoe deze "parels van ons landschap" de toekomst ingaan, zullen door verschillende sprekers behandeld worden.

[Noot DB, 2019: deze organisatie is in 2018 en 2019 voortgezet met 2 gezamenlijke bijeenkomsten met SKBL per jaar] Hein Krantz is als bestuurslid eindverantwoordelijk voor dit onderwerp.

5. Reguliere activiteiten per onderwerp / per commissie / organisatie

De hierboven genoemde doelen dienen ertoe, dat de NTs de reguliere activiteiten in het kader van de doelstelling kan blijven uitvoeren. Hieronder een korte beschrijving van deze activiteiten.

Jaarthema 2017 'Tuinen van het interbellum'

Het jaarthema van 2017 is 'Tuinieren in het interbellum'. De NTs besteedt aandacht aan de bijzonder karakteristieke architectuur en tuinarchitectuur van de jaren '20 en '30 van de vorige eeuw. Met artikelen in het Tuinjournaal, een excursie, een tentoonstelling en de publicatie van de monografie over de tuinarchitect John Bergmans.

Het eerste Tuinjournaal-artikel gaat over het renoveren van jaren '20 en '30 tuinen en parken, door landschapsarchitect en tuinhistorische onderzoeker ir. Eric Blok.

September 2017 wordt een excursie georganiseerd naar de bijzondere woonwijk 'Marlot' van (tuin)architect Co Brandes, gebouwd in de jaren '20.

De tentoonstelling 'Tuinieren in het interbellum' is vanaf november te zien in Wageningen bij de Speciale Collecties van de Universiteit van Wageningen, met begeleide bezichtigingen. De selectie voor de tentoonstelling van de documenten en ontwerptekeningen uit het archief is in handen van Eric Blok als curator en Liesbeth Missel, conservator van de Speciale Collecties.

Tijdens de tentoonstelling zag het boek 'John Bergmans, tuinarchitect van de industriëlen in Noord-Brabant en Zuid-Limburg' (auteurs: Marianne van Lidth de Jeude en Johanna Karsen) het licht.

Per onderwerp / commissie

- a. Monumentencommissie
- b. Redactiecommissie Tuinjournaal
- c. Open Tuinencommissie
- d. Publicatie Commissie
- e. Excursie Commissie
- f. Sociaal Tuinieren Commissie
- g. Website / Social Media commissie

a. Monumentencommissie

Werkwijze

De Monumentencommissie geeft onafhankelijk advies aan particulieren, instellingen en overheden met betrekking tot de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van groen erfgoed in de breedste zin des woords. Zij entameert ook onderzoek naar historische en hedendaagse tuinen, parken en cultuurhistorische landschappen en hun ontwerpers en beheerders. Ook de bescherming van bijzonder en/of kenmerkend plantensortiment vormt een speerpunt. Haar leden zijn actief betrokken bij de projecten. De Monumentencommissie vergadert 6-8 keer per jaar.

Monitorfunctie

De Monumentencommissie heeft tevens een monitorfunctie: het signaleren van problemen in het behoud en beheer van historische en actuele tuinen, parken en cultuurhistorische landschappen, het mobiliseren van overheden en de publieke opinie zodra dit groen in de knel dreigt te geraken. Deze activiteit betreft in sommige gevallen particuliere tuinen, maar richt zich ook op landgoederen, buitenplaatsen, landgoedbiotopen en openbaar groen, zoals bijvoorbeeld stadsparken, begraafplaatsen, singels.

Naar aanleiding van meldingen vanuit 'het veld', bezorgde burgers, actievoerende groepen, alerte donateurs, komt de Monumentencommissie (MC) in actie. Zij onderzoekt welke hulp geboden is, die kan variëren van een informatief telefoongesprek tot een jarenlange begeleiding van projecten. Daarin wordt zij bijgestaan door deskundige provinciale rapporteurs, studenten van instellingen voor (historische) tuinarchitectuur en het bureau van de NTs. Verslag van haar activiteiten wordt gedaan via deze website, in het Tuinjournaal en jaarlijks in het MC-jaarverslag.

b. Redactiecommissie Tuinjournaal

Werkwijze

Het Tuinjournaal is het belangrijkste communicatiemiddel met de donateurs en om het NTs-beleid breder uit te dragen naar een grotere (beleidsbepalende) doelgroep, de politiek en de groene vakpers. Het Tuinjournaal doet dit door:

- 1.) Uitdragen van het NTs-beleid: het profileren van de activiteiten van de Nederlandse Tuinenstichting en het informeren van de lezer over actuele ontwikkelingen.
- 2.) Verdieping van de kennis rond tuinen en parken door middel van het tonen van verschillende visies met betrekking tot discussies rond herstel, restauratie en conservering van monumentaal groen.

3.) Human interest: het 'binden' van de donateurs door middel van human interest-informatie.

Het Tuinjournaal verschijnt 2 keer per jaar op 1 april, en 1 oktober.

c. Open Tuinencommissie

Werkwijze

De Open Tuinencommissie selecteert uit het donateursbestand van de Nederlandse Tuinenstichting tuinen van hoge kwaliteit met de bedoeling om deze voor donateurs open te stellen en op te nemen in de Open Tuinen Gids. Om ervoor te zorgen dat de tuinen in de OTG een hoog niveau hebben bezoeken steeds twee leden van de OTC de tuinen die zich aangemeld hebben. Als de tuin voldoet aan de criteria en geschikt is bevonden maken zij vervolgens een beschrijving van de tuin.

Ook zorgen de leden van de Open Tuinencommissie voor acquisitie van bijzondere tuinen. Aan het begin van ieder tuinseizoen verschijnt jaarlijks de Open Tuinen Gids waarin ongeveer 300 beschrijvingen van tuinen staan.

Het verschil tussen de Open Tuinen Gids en andere overzichten van open tuinen is het feit dat de leden van de Open Tuinencommissie de tuinen bezoeken en zelf een beschrijving maken zodat het oordeel over de tuin objectiever is dan wanneer de tuineigenaren zelf een beschrijving zouden maken. Ook reageert de OTC op klachten om zodoende het niveau hoog te houden. De NTs geeft in Nederland de enige Open Tuinen Gids uit, die is dus uniek.

De combinatie van onafhankelijke keuring en hoge criteria maken de Open Tuinengids tot een zeer hoogwaardige en gewaardeerde publicatie van de Nederlandse Tuinenstichting.

d. Excursiecommissie

Werkwijze

De Excursiecommissie organiseert excursies naar tuinen en parken van een bijzondere kwaliteit en zo mogelijk op plaatsen die gewoonlijk niet voor publiek toegankelijk zijn. Daarnaast worden bezoeken aan exposities, die binnen de thematiek van de NTs passen, georganiseerd. Er wordt altijd voor deskundige begeleiding en uitleg gezorgd. De excursies staan altijd in het teken van het jaarthema.

De Excursiecommissie organiseert jaarlijks 3 à 4 betaalde excursies. De organisatie van excursies is vooral bedoeld voor de donateurs, die naast hun steun aan de NTs ook graag achtergrondinformatie willen krijgen over bijvoorbeeld het waarom van een tuinontwerp, historische situatie van een tuin of park en kennis over planten en bomen. Veelal wordt ernaar gestreefd tijdens de excursie een inleiding te houden over een onderwerp dat bij het bezoek centraal staat.

e. Sociaal Tuinierencommissie

Werkwijze

'Sociaal Tuinieren', een initiatief van de Nederlandse Tuinenstichting en Stichting Present Amsterdam, is in 2011 van start gegaan met een pilot in de Amsterdamse wijk Betondorp. Het project is na een positieve evaluatie sinds 2012 voortgezet in diverse wijken in Amsterdam en in Zaanstad.

Groepen vrijwilligers knappen in achterstandswijken de tuinen van ouderen en kwetsbare bewoners op en beplanten de tuinen duurzaam. De bewoners zijn zelf niet in staat hun tuin bij te houden en verkeren vaak in een sociaal isolement. Na afloop worden de bewoners gekoppeld aan een structurele vrijwilliger die regelmatig de tuin komt bijhouden. Op deze manier wordt sociaal isolement doorbroken en worden verwaarloosde tuinen weer groen. Het project werd vanaf de start met name uitgevoerd in buurten met een bijzondere architectonische waarde, zoals Betondorp en de Bloemenbuurt in Amsterdam Noord. Sinds enkele jaren wordt het project ook uitgevoerd in wijken zonder een dergelijke esthetische waarde: daar waar woningcorporaties ons verzoeken het project uit te voeren.

In 2016 is het Sociaal Tuinieren project voortgezet, waarbij de fondsenwerving liep via Stichting Present Amsterdam. In deze projectperiode is het project onder begeleiding vanuit Amsterdam uitgebreid naar de Zaanstreek. Dit was de eerste uitbreiding naar een andere gemeente, waarbij de methodiek van Sociaal Tuinieren nauwlettend is gevolgd.

In 2016 is de basis gelegd voor een uitbreiding van het project in 2017-2018. Voor deze periode is een uitgebreid projectplan geschreven en is in 2016 de fondsenwerving gestart. In 2017 wordt het project voortgezet in Betondorp, de Bloemenbuurt, en in de Van der Pekbuurt en wordt het verder uitgebreid naar de Dichtersbuurt, Holendrecht en Sloterveer.

f. Website / Social Media Commissie

De website van de NTs speelt een belangrijke rol in alle processen die met het uitvoeren van de doelstelling gemoeid zijn. De site bevat o.a. een nieuwsoverzicht en een agenda met tuinevenementen, een kaart met alle Open Tuinen van de NTs, een actiekaart met projecten van de Monumentencommissie, een uitgebreide beschrijving van deze projecten en een overzicht van actuele ontwikkelingen m.b.t. bedreigd groen erfgoed en een meldpunt, een overzicht van de lopende excursies en een

aanmeldingsformulier, een overzicht van de Tuinjournaals en een uitgebreide presentatie van het meest recente Tuinjournaal, een plek waar nieuwe donateurs zich kunnen aanmelden. Alle commissies van de NTs presenteren zich op de site en maken gebruik van de uitgebreide functionaliteit. De site is geïntegreerd met de social media die de NTs inzet, met name Facebook en Twitter. Er is een Kennisbank waarop de leden van de Monumentencommissie en de rapporteurs kunnen inloggen.

6. Marketing en communicatie (publiciteit)

Uit de SWOT analyse blijkt dat de NTs de komende jaren moet werken aan o.a.

- * meer naamsbekendheid bij de diverse stakeholders/positionering t.o.v. vergelijkbare organisaties
- * groei in aantallen donateurs/ nieuwe doelgroepen bereiken.

Doelstellingen PR komende 5 jaren:

- 1: naamsbekendheid van de NTs bij diverse verschillende (nieuwe) doelgroepen vergroten
- 2: nieuwe (groepen) donateurs werven

De NTs heeft vele groepen donateurs aan zich weten te binden. Tuinliefhebbers en -eigenaren, overheden, groen erfgoed organisaties, groen journalisten, de groene bedrijfssector, fondsen etc. Om een gezonde basis en tevens voldoende financiële middelen te hebben om ons takenpakket te kunnen realiseren wordt gestreefd naar een aantal van minimaal 3000 donateurs, een maatschappelijk/politiek relevante massa.

Werkwijze

De NTs heeft een aantal middelen ter beschikken voor marketing en communicatie:

- De Open Tuinen Gids^[1]_[SEP]
- Het Tuinjournaal^[1]_[SEP]
- De website, Twitter, LinkedIn en Facebook
- Deelname aan beurzen^[1]_[SEP]
- Folders en posters^[1]_[SEP]
- Evenementen en studiedagen^[1]_[SEP]
- Open Tuinen Dagen van bij de NTs aangesloten Open Tuin Eigenaren^[1]_[SEP]
- Regionale bijeenkomsten voor eigenaren van tuinen die in de Open Tuinen Gids staan
- Netwerken en activiteiten van bestuur en commissieleden^[1]_[SEP]

- Free Publicity
- Advertenties
- Nieuwsbrief / e-mailing

Deze instrumenten functioneren redelijk goed, maar toch kan er nog heel veel verbeterd worden aan de naamsbekendheid van de NTs.

7. Gebruikte fondsenwervingsmethodes, verhouding wervingskosten en inkomsten uit werving, verhouding besteding aan doelstelling, werving baten en beheer / administratie, besteding aan hoofddoelstelling

De NTs is een organisatie die met weinig middelen veel moet doen. Deze middelen verkrijgen we bovendien bijna exclusief via jaarlijkse donaties en legaten van particulieren en kleine ondernemingen.

Deze situatie leidt tot de volgende beleidsuitgangspunten voor kosten werving en maximalisering besteding aan de doelstelling.

De NTs tracht de werving van donateurs zoveel mogelijk te combineren met activiteiten die in het teken staan van haar missie en de inzet van vrijwilligers. In concreto:

- Wij werven donateurs door middel van een attractieve website, waarin we ook de impact van onze werkzaamheden rapporteren. Idem onze nieuwsbrief.
- Wij adverteren heel zelden direct, maar prefereren een uitruil van advertenties bij collega organisaties
- Wij zetten geen betaalde krachten in voor directe werving van donateurs, bijvoorbeeld op straat, aan huis of op evenementen. Wij staan jaarlijks op een tiental evenementen, die een directe relatie hebben met onze missie, uitsluitend met vrijwilligers. Deze vrijwilligers zijn sterk betrokken bij het werk van de NTs, waardoor wij deze vrijwilligers ook niet behoeven op te leiden.
- De NTs voert geen direct mail acties.
- Met bovenstaand beleid beoogt de NTs de jaarlijkse wervingskosten te beperken tot ruim onder < 10% van de jaarlijkse inkomsten.

De NTs hecht, gezien bovenstaande, aan het maximalisering van de besteding aan de hoofddoelstelling door:

- Inzetten van professionals voor gespecialiseerde, ondersteunende werkzaamheden, zoals publiciteit, management van ons bureau en financiële administratie.
- Specifiek borgen wij de goede kwaliteit van onze donateursadministratie. Hiervoor zetten wij onze professionals in via ons bureau. Een excellente donateursadministratie verhoogt de continuïteit van onze donaties, maar zorgt ook voor weinig klachten en reparatiewerk. Hiermee is ongeveer 0,2fte gemoeid.
- Bovenstaande verklaart de hoogte van de personeelskosten + administratiekosten die desalniettemin niet meer dan 30% van de totale inkomsten mogen bedragen. De directe kosten zijn gemaximaliseerd op 50%. De resterende 20% funden de projecten en overige uitgaven.
- De NTs heeft een reserve van euro 20000 gevormd voor een integrale vernieuwing van haar ICT omgeving, hetzij via eigen bouw, hetzij in samenwerking met een collega branchegeenoot.

Bijlage 1: Positionering NTs ten opzichte van vergelijkbare organisaties

<i>Groen erfgoed / 'tuin' organisaties</i>	Primaire doelstelling	Opkomen voor groen erfgoed	Uitgave publicaties (de aard van de publicaties is per organisatie verschillend)	Organisatie excursies en bijeenkomsten	Kennisuitwisseling en onderzoek	Organisatie open tuinen	Doelgroep (en)
Nederlandse Tuinenstichting	tuinen en parken die van belang zijn door vormgeving, beplanting, cultuurhistorisch karakter en ligging	✓ o.a. via werkzaamheden Monumentencommissie, via het informeren van mensen in TJ en OTG, het organiseren van symposia en het bieden van informatie via de website	✓ Open Tuinengids Tuinjour-naal en wetenschappelijke studies	✓ voor donateurs en andere geïnteresseerden	✓ via bijeenkomsten, publicaties en website	✓ tuinen worden streng geselecteerd; alleen donateurs ontvangen Open Tuinengids, tuinen zijn ook voor niet-donateurs toegankelijk	<ul style="list-style-type: none"> • actievoerders voor behoud van groene culturele waarden • tuinliefhebbers • tuineigenaren • stadsbewoners • beheerders • overheden • professionals: tuinontwerpers, kwekers, tuinbazen • eigenaren van buitenplaatsen • zusterorganisaties • fondsen/bedrijven
Tuinhistorisch Genootschap Cascade	geschiedenis van de tuin- en landschapsarchitectuur		✓ Wel tijdschrift, geen Open Tuinen Gids	✓ (voor leden)	✓		<ul style="list-style-type: none"> • professionals en geïnteresseerden op het gebied van de geschiedenis van de tuin- en

							landschapsarchitectuur
Stichting Vrienden Particuliere Historische Buitenplaatsen	financiële ondersteuning particulieren bij onderhoud historische buitenplaats		✓ Het blad Arcadië	✓ excursies naar historische buitenplaatsen in particulier bezit			<ul style="list-style-type: none"> • particuliere eigenaren historische buitenplaatsen
<i>Groen erfgoed / 'tuin' organisaties</i>	Primaire doelstelling	Opkomen voor groen erfgoed	Uitgave publicaties	Organisatie excursies en bijeenkomsten	Kennisuitwisseling en onderzoek	Organisatie open tuinen	Doelgroep (en)
Vereniging Particuliere Historische Buitenplaatsen	instandhouding van particuliere historische buitenplaats als cultureel erfgoed	✓					<ul style="list-style-type: none"> • particuliere eigenaren historische buitenplaatsen • Beleidsmakers
Platform Groen Erfgoed (gefaciliteerd door RCE)	theoretische en praktische kennis delen over onderzoek, herstel en beheer van historische groen erfgoed				✓	nee	<ul style="list-style-type: none"> • Tuin- en landschapshistorici • Tuin- en landschapsarchitecten • Tuinbazen, hoveniers en beheerders • Eigenaren en bewoners • Beleidsmakers

Vereniging Vakgroep Groen Erfgoed	bevorderen instandhouding en ontwikkeling groen erfgoed	✓		✓	✓	nee	<ul style="list-style-type: none"> professionals groen erfgoed, planopstellers en onderzoekers
Gilde van Tuinbazen	beheer en onderhoud van historische parken; besloten vereniging		✓ alleen voor leden	✓ alleen voor leden	✓		<ul style="list-style-type: none"> tuinbazen
<i>Groen erfgoed / 'tuin' organisaties</i>	Primaire doelstelling	Opkomen voor groen erfgoed	Uitgave publicaties	Organisatie excursies en bijeenkomsten	Kennisuitwisseling en onderzoek	Organisatie open tuinen	Doelgroep (en)
Vakgroep van Erfgoedhoveniers	presentatie hoveniers gespecialiseerd in groen erfgoed			✓ voor aangesloten hoveniers	✓ hoveniers onderling		<ul style="list-style-type: none"> hoveniers die zich hebben gespecialiseerd op het gebied van het onderhoud van groen erfgoed hun (potentiële) opdrachtgevers
Erfgoedvereniging Heemschut	behoud cultureel erfgoed; acties voor gebouwen of gebieden die gevaar lopen	✓	✓	✓	✓		<ul style="list-style-type: none"> liefhebbers van en betrokkenen bij cultureel erfgoed (met name, maar zeker niet uitsluitend, 'rood' erfgoed)
Bomenstichting	bevorderen zorg en aandacht bomen in de stad en op	✓ (met name specifiek voor bomen)	✓				<ul style="list-style-type: none"> mensen die zich zorgen maken over dreigende kap van bomen in hun omgeving

	het platteland; bescherming van bomen is hoofdtaak						
Groei & Bloei	vereniging voor liefhebbers van tuinieren en planten; uitgave tijdschrift en organisatie evenementen		√	√	√	√ de tuinen zijn niet gekeurd; elke tuineigenaar kan zelf tuin toevoegen op openbaar toegankelijke website www.bezoekmijntuin.nl	• tuinliefhebbers algemeen
<i>Groen erfgoed / 'tuin' organisaties</i>	Primaire doelstelling	Opkomen voor groen erfgoed	Uitgave publicaties	Organisatie excursies en bijeenkomsten	Kennisuitwisseling en onderzoek	Organisatie open tuinen	Doelgroep (en)
Nederlandse Vereniging voor Tuin- en Landschapsarchitectuur	kennisonwikkeling, o.a. via de opleiding; belangenbehartiging kennisontwikkeling, ondersteuning professionals in tuinen landschapsarchitectuur			√ voor leden en niet-leden, maar leden gaan voor	√ via opleidingen		• professionals in tuin- en landschapsarchitectuur en hun (potentiële) opdrachtgevers
Het Tuinpad Op	uitgave Open Tuinengids Groningen, Drenthe en		√ Open tuinengids			√ beschrijving wordt door eigenaren aangeleverd, tuinen worden gekeurd, gids bevat icoontjes	

	NW Nedersaksen						
Landschapbeherende organisaties	Cultuurhistorie landelijk gebied, recent: stadsnatuur Vrijwilligerswerk	√	Periodiek publicaties over (cultuurhistorisch) beheer van landschapselementen		Studiedagen, Symposia, cursussen		<ul style="list-style-type: none"> • Eigenaren in het buitengebied, zowel particulier als overheid, als TBO's • (potentiële) vrijwilligers • Burgers

Bijlage 2. Behaalde resultaten over de afgelopen jaren (2014-2016)

1. Bescherming, instandhouding, lobby

- De Monumentencommissie ondersteunde diverse acties ter behoud van groen erfgoed; om er enkele te noemen: Julianapark Utrecht, Arcen, Dudoktuin Oranjepark in Bussum, Park Hartenstein te Oosterbeek, Groenmonument in Heeze / Leende, Landgoed Oosterbeek/Clingendael in Wassenaar e.v.a.

Het voornemen dat in 2014 werd geuit, was dat de Monumentencommissie meer pro-actief te werk zou gaan en meer zou streven naar kennisoverdracht en bewustwording wat het belang van groen cultureel erfgoed betreft.

Mede op initiatief van de NTs werd in dit kader een onderzoek uitgevoerd naar de cultuurhistorische waarde van de Walburg Tuinen. Doel van het onderzoek was het onderbouwen van acties ter behoud en verdere ontwikkeling van de Tuinen. Het rapport (januari 2014) brengt niet alleen de cultuurhistorische aspecten in beeld maar ook de beplanting, ecologie en gebruikswaarden.

Er is in 2015 een enquête onder Adviseurs Groen Erfgoed (voorheen rapporteurs) gehouden, en hun ambassadeursrol is gestimuleerd. Er is naar aanleiding van deze enquête een brief aan Erfgoedorganisaties verzonden met als doel de rol van de Monumentencommissie te verduidelijken. Er zijn meer regionale contacten ontstaan tussen Adviseurs Groen Erfgoed en Open Tuin Eigenaren; hierbij zijn de laatste aangespoord om ook meer als 'waakhond' voor bedreigingen van groen cultureel erfgoed te fungeren.

2. Voorlichting, kennisoverdracht, streven naar meer betrokkenheid en draagvlak bij een breed publiek

- De Open Tuinengids was de afgelopen jaren weer een groot succes. In 2014 was het thema 'Bezeten van verzamelen' en in 2105 'Kwekerijtuinen'. Vanaf 2015 wordt elke maand één van de Open Tuinen uit de gids geselecteerd als 'Tuin van de Maand'. Dit concept is zeer succesvol en heeft veel aandacht voor de NTs en voor deze tuinen opgeleverd. In 2015 werd het eerste exemplaar van de Open Tuinen Gids tijdens de Vrijwilligersdag overhandigd aan Ton van Balgen, wethouder van Zaltbommel.

- De website wordt nog steeds zeer goed bezocht en is in 2016 'responsive' gemaakt, waardoor hij goed geschikt is voor gebruik op tablets en smartphones; tevens is een 'tuinen-app' toegevoegd. Daarnaast is een digitale nieuwsbrief ontwikkeld die gekoppeld is aan de website. Deze wordt zeer goed gelezen en heeft voor veel meer bezoek aan de website gezorgd.

- Het Tuinjournaal kwam weer 4 x per jaar uit en kreeg in de enquête een hoge waardering toegekend door onze donateurs. Op de website zijn nu inhoudelijke artikelen uit Tuinjournaals van de afgelopen jaren digitaal beschikbaar gesteld en geïndexeerd.

- Het 35-jarig bestaan van de NTs, dat in 2015 groots gevierd werd, was een groot succes. Op 26 september 2015 is door bestuursleden Emilie Goossens en Robertien Aberson een Lustrumdag georganiseerd in Hotel de Wageningsche Berg. Het thema was 'Tuinen van de Toekomst'. Er waren circa 200 bezoekers aanwezig. Gekoppeld aan de Lustrumdag was een fundraising voor het redden van de rozencollectie van Arboretum Belmonte. Hiermee is een bedrag van circa € 3.000,- opgehaald dat aan het einde van de dag overhandigd werd aan de directeur van Belmonte. Tijdens de Lustrumdag is ook een nieuwe promotiefilm getoond, die de NTs meer bekendheid zal geven online.
- Wat de toekomst betreft: uit de paneldiscussie tijdens de Lustrumdag rond Tuinen van de Toekomst kwam naar voren, dat de NTs zich veel meer zou moeten richten op het beleid van gemeentes inzake openbaar groen. Daar vindt momenteel onder invloed van bezuinigingen een enorme kaalslag plaats. Er is bij gemeentes vaak geen kennis meer aanwezig van (historisch) groen. Zo wordt groen steeds meer een sluitpost op de begroting, met zeer kwalijke gevolgen. De NTs zou meer moeten lobbyen om dat tij te keren, aldus een aantal aanwezigen tijdens de Lustrumdag. Daarnaast werd aangeraden om veel meer met andere organisaties die zich (zouden kunnen) inzetten voor groen erfgoed te gaan werken; samen kun je meer bereiken. Verder werd verstening van tuinen als een schadelijke nieuwe trend genoemd, waar de NTs iets aan zou moeten doen, bijvoorbeeld in samenwerking met Operatie Steenbreek.
- De NTs organiseerde elk jaar een aantal goed bezochte en door de deelnemers hooggewaardeerde excursies, waarvan twee meerdaagse excursies naar het buitenland (België (2015) en Duitsland (2016)). Er is een aantal excursies georganiseerd naar locaties die te maken hebben met nieuwe trends inzake groen en tuinieren (Eco-Kathedraal Louis Le Roy en Rotterdam Urban Gardening).
- In 2016 werd een speciale 'Bergmans' dag georganiseerd door de Publicatiecommissie.
- Het Sociaal Tuinieren project waaierte in deze periode uit over heel Amsterdam en daarbuiten; de samenwerking met woningcorporaties werd steeds verder geïntensiveerd. Eigen Haard heeft met de NTs een partnerovereenkomst afgesloten rond Sociaal Tuinieren en steunt het project structureel. De afgelopen jaren hebben we steeds meer plantendonaties ontvangen van eigenaren van tuinen of landgoederen die genereus hun overvloedige planten ter beschikking stelden. Samenwerking met Provincie Noord-Holland en Operatie Steenbreek / Amsterdam Rainproof is in ontwikkeling.
- Het Social Media beleid kreeg de afgelopen periode verder vorm; steeds meer 'followers' en 'likers' weten ons daar te vinden.
- De NTs was de afgelopen jaren op steeds meer beurzen aanwezig. Een enthousiaste groep vaste beursvrijwilligers onder leiding van Ellen Oswald wierf succesvol nieuwe donateurs op diverse locaties. Hierbij is nieuw promotiemateriaal ingezet, zoals een groot, kleurrijk 'overzichtsboek' over de NTs, en nieuw foldermateriaal.
- Er zijn enkele Kwekerijdagen georganiseerd naar bijzondere kwekerijen in heel Nederland.

3. Organisatorisch

Het voornemen om meer verbindingen te leggen tussen de diverse commissies heeft de afgelopen periode nader gestalte gekregen. Steeds meer Adviseurs Groen Erfgoed zijn aanwezig op Regiodagen van de Open Tuinen Commissie, en Najaar 2015 vond een belangrijke bijeenkomst plaats in het noorden, waar zowel de Monumentencommissie als de Open Tuin Eigenaren aanwezig waren om gezamenlijk informatie uit te wisselen over wat er in de regio rond het onderwerp groen erfgoed speelt. Het regionaal werken is in 2016 conceptueel voorbereid door de Commissie Beleid en zal in 2017 geconcretiseerd worden.

De Beleidsdagen die elk jaar in november plaatsvonden, werden steeds beter bezocht door direct betrokkenen bij de NTs en brachten veel waardevolle verbindingen tussen commissies en inzichten in de te volgen koers voort.

In 2015 en 2016 heeft het Periodiek Schenken nader vorm gekregen: steeds meer donateurs stappen over op deze vorm van schenken met belastingvoordeel, waarbij de NTs meer geld ontvangt om aan realisering van de doelstellingen te besteden. Ook zijn steeds meer organisaties Bedrijfsdonateur geworden.

Elk jaar werd een Vrijwilligersdag op een bijzondere locatie georganiseerd om de vele trouwe NTs vrijwilligers te bedanken voor hun onmisbare inzet.

Er is een 'Commissie Beleid' gevormd die periodiek bijeen komt om actuele thema's te bespreken en om beleid in deze te ontwikkelen en te implementeren.

Er is in 2016 een enquête onder donateurs gehouden waarvan de resultaten zijn besproken en in doelstellingen omgezet tijdens de Beleidsdag in november 2016.

Het bureau is verder versterkt met de komst van Marleen Kooij, die een belangrijk deel van het dagelijkse operationele werk op zich heeft genomen.

[Noot DB; 2019]. Einde 2017 is het bestuur versterkt met de entree van Carien van Boxtel als vice voorzitter en Albert van Zadelhoff, penningmeester. Beide bestuursleden zijn zeer ervaren bestuursleden in hun specialisme.

In 2018 heeft Hein Krantz, Beline Geertsma, opgevolgd als voorzitter. Beline heeft een sterke NTs achtergelaten en blijft als adviseur verbonden aan de NTs.] Ook is in 2018 het bureau vernieuwd met de benoeming van een professioneel hoofd bureau en zeer ervaren administratieve kracht.

[Noot DB; 2019, in mei 2019 heeft Carien van Boxtel haar vice voorzitter moeten neerleggen vanwege persoonlijke omstandigheden. Het bestuur beraadt zich op haar opvolging.]

Aanhangsel. Tussentijdse evaluatie

In de zomer van 2019 heeft een evaluatie op hoofdlijnen van dit beleidsplan plaatsgevonden t.a.v. de realisering van de voornemens en eventueel behaalde effecten.

In 2020 zal een nieuw beleidsplan voor de periode 2021-2025 opgesteld worden o.l.v. het dan vernieuwde bestuur.

Bestuur en bureau

Einde 2017 is het bestuur versterkt met de entree van Carien van Boxtel als vice voorzitter en Albert van Zadelhoff, penningmeester. Beiden zijn zeer ervaren bestuursleden in hun specialisme.

In 2017 heeft Hein Krantz Beline Geertsema, opgevolgd als voorzitter, onder het beding dat er binnen 2 jaar een opvolger voor hem gevonden wordt. Hiervoor is een commissie ingesteld.

Beline heeft een sterke NTs achtergelaten en blijft als adviseur verbonden aan de NTs.

In mei 2019 heeft Carien van Boxtel haar vice voorzitterschap helaas moeten neerleggen vanwege persoonlijke omstandigheden. Zij heeft toegezegd als ambassadeur voor de NTs beschikbaar te blijven.

In 2018 is het bureau vernieuwd met de benoeming van Monique van Wegen als opvolger van Suzanne Kooij, als hoofd-bureau met speciale aandacht voor de PR en Anneke Metselaar als opvolger van Marleen Kooij als administratieve kracht. Maartje den Breejen volgde Leonore Pulleman op als hoofdredacteur van het Tuinjournaal. Zij werd ook eindredacteur van de Open Tuinengids.

In 2018 heeft het bestuur van de NTs geconstateerd dat de NTs met grotendeels vrijwilligers in heel verschillende commissies, lastig projectmatig kan werken. Daarom heeft zij in een kort paper de doelstellingen en de daarbij behorende organisatie simpel, duidelijk en krachtig omschreven. De samenhang tussen de 4 "werkcommissies" is enthousiasmerend beschreven, alsmede hun mandaat. Elke werkcommissie krijgt een stimuleringspotje en een budget. Het bestuur heeft een expliciet dienende rol, met uitzondering van de publiciteit waar het bestuur het exclusieve mandaat heeft. Het hoofd van het bureau is expliciet geworven met de competentie: effectieve publiciteit.

Met Heemschut, Cascade en Groei en Bloei zijn verkennende gesprekken gevoerd, om te onderzoeken waar onze organisaties elkaar in samenwerking kunnen versterken. Hier komt een vervolg aan, omdat er zeker mogelijkheden lijken te zijn.

Commissies

In 2018 heeft de NTs de publiciteit op een centrale plaats neergelegd, zoals hierboven aangegeven: het bureau, ondersteund door de vice voorzitter van het bestuur. Uiteraard blijven de commissies verantwoordelijk voor het aandragen van content.

(Nog) niet alle doelen uit het schema op blz. 12 zijn gerealiseerd. Heel veel inspanning is gericht geweest op het naar de nieuwe standaard brengen van het bureau, publiciteit en het verbeteren van de wijze van totstandkoming van de productie van de Open TuinenGids.

Het voornemen om studiedagen/congressen te organiseren, is de laatste 3 jaar ingevuld met een jaarlijkse studiedag in samenwerking met de stichting Kastelen, Buitenplaatsen, Landgoederen (SKBL). Vanuit de NTs hebben Hein Krantz en Ysk Vondeling dit getrokken.

Sinds 2018 worden voor de regionale bijeenkomsten van de verschillende commissies, ook de leden van andere commissies uitgenodigd, zodat men beter op de hoogte raakt van elkaars activiteiten en men elkaar kan versterken waar nodig. Dit moet er ook toe bijdragen dat de verschillende commissies van de NTs minder geïsoleerd van elkaar opereren.

De ervaringen tot nu toe zijn positief.

Ook het feit dat voor de Beleidsdagen naast het bestuur, vertegenwoordigers van alle commissies uitgenodigd worden, bevordert de samenhang binnen de NTs.

In 2019 is de naam van de Monumentencommissie gewijzigd in een de lading beter passende naam: Commissie Groen Erfgoed.

Begin 2019 is op en met advies van de Commissie Groen Erfgoed een statutenwijziging tot stand gekomen, die ervoor moet zorgen dat de NTs in juridische procedures minder makkelijk niet-ontvankelijk verklaard wordt, hetgeen m.b.t. de procedure van het nieuwe ziekenhuis van Doetinchem in ieder geval gelukt is.

Voor 2018 en 2019 heeft het bestuur op grond van financiële overwegingen moeten besluiten het Tuinjournaal slechts 2x per jaar uit te laten komen (rond 1 maart en 1 september). Zodra de financiën het toelaten, zal de frequentie van uitkomen verhoogd worden.

In 2018 heeft het DB de taak van de Commissie beleid overgenomen.

Sociaal tuinieren draait goed. Het format om het project landelijk uit te kunnen rollen, wordt in samenwerking met de stichting Present verder ontwikkeld en is op dit moment zo goed als klaar.

Eind 2019 wordt onderzocht of de OTC ook verantwoordelijk wil worden voor de productie van de OTG incl. de besteding van het daarbij behorende budget.

In 2019 is bij wijze van proef de OTG op een beperkt aantal specifieke locaties los verkrijgbaar geweest, om extra inkomsten en naamsbekendheid te genereren. Financieel lijkt dit goed uitpakkt, zodat de OTG volgend jaar mogelijk op meer plaatsen te koop aangeboden zal worden.

Ter verhoging van de naamsbekendheid van de NTs heeft de OTC het initiatief genomen op de Open Monumentendagen per provincie een Groen monument te helpen openstellen. Het aantal bezoekers is op dit moment nog niet bekend.

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 21 oktober 2019.